

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavičeva ulica št. 7.

Osebnih pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista »Mir« v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasillo koroških Slovencev

Leto XXX.

Celovec, 15. malega srpana 1911.

Št. 37.

Viljem Kramer — samomorilec ali ne?

Kakor je naš list že poročal, sta se ponesrečila v Žlica-Soteski pri Trbižu gimnazijca Viljem Kramer in Jožef Messner. V javnosti se je o tej zadevi mnogo govorilo in se še govori, časniki pa so o zadevi pisali manj, kakor se v enakih slučajih piše, in še ti časniki, ki so se z zadevo pečali, so poročali enostransko, da ne rečemo — tendenciozno (s posebnim namenom). Javnost je dandanes po prizadevanju gotovih ljudi in časnikov »prepričana«, da sta Viljem Kramer in Messner samomorilca. Resnici na ljubo pa opozarjamo javnost na sledeče, vpoštevanja vredne momente:

Ravnatelj Flora in časnikarji.

Kakor malo se je brigal dr. Angerer za ponesrečena dijaka, preden se je o nesreči izvedelo, tako zelo se je brigal zanj ravnatelj Flora potem, ko je bila nesreča znana. Poklical je celo urednike nemških listov k sebi in jih prosil, v katerem zmislu da naj o nesreči poročajo. Zakaj? Kar je res, to naj se piše! In res je zagledalo v nemških listih beli dan neko oficielno poročilo, v katerem se čisto nedoumno poroča, da sta nameravala Kramer in Messner samomor! Številka 150. »Klagenfurter Zeitung« z dne 2. julija je nato objavila resnično oficielno poročilo, ki ga pa drugi nemški listi niso ponatrnili, pa tudi ne na splošno o vsebini poročila omenjali.

Uradno poročilo.

Dotično poročilo se glasi: »Dne 25. junija zvečer sta sinova posestnika Schulererja, deset in štirinajst let stara, naznabila c. kr. orožništvu v Trbižu, da je padel v Žlica-Sotesko neki mož. Na to naznanilo se je podal tja titularni postajni vodja Janez Gabalar, da bi poizvedoval, pa zaradi nastale teme ni mogel nikogar videti. Tudi klicev na pomoč se ni moglo slišati. Od polklicev ponoči je bila od žandarmerijskega

moštva trbiške postaje započeta rešilna akcija. Delati so morali ob razsvetljavi bakelj. Najprej so z bližnje skalne stene klicali, nakar so iz Žlica-Soteske slišali slabe klice na pomoč. Kraj, odkoder so prihajali, so kmalu pogodili, toda bil je izredno težko pristopen. Zvezati so morali več lestev in v največji smrtni nevarnosti plezati od peči do peči. Na sredi potoka je bilo treba premagati z lestvami kakih deset metrov visoko skalo. Šele 26. junija, proti eni zjutraj, so mogli najti na levem bregu Žlica-Soteske nevarno ranjena ponesrečenca Jožefa Messnerja in Viljema Kramerja v bližini kraja, kjer se Bela izliva v Žlico. Po izpovedi Messnerja, ki je bil pri polni zavesti, sta se on in Kramer peljala z drugimi gimnazijci pod vodstvom profesorja dr. Angererja 25. junija zjutraj na Vrata in od tam sta šla ob laški državni cesti proti Trbižu. Nedaleč od Kokove sta prekorabila obcestni zid, sta vsled ilovnatih tal izpodrsnila, zdrknila čez zelo strmi breg — približno 100 metrov — in končno strmoglavila preko kakih 50 m visoko pečevje v Žlica-Sotesko. Nesreča se je pripetila bojda ob desetih dopoldne. Jožef Messner je imel zlomljeni obe nogi in desno roko in je dobil vrhatega nad desnimi očesom zevajočo rano. Položili so ga na nosilnico in z največjo previdnostjo rešili. Nato so ga prepeljali v meščansko bolnišnico v Trbiž, kjer mu je izkazal prvo pomoč dr. Koban. Viljem Kramer je med rešilno akcijo umrl. Vsled padca se mu je preklala glava in zlomilo stegno. Mrliča so prepeljali v trbiško mrtvašnico. Rešilne akcije se je na odličan način udeležil c. in kr. major Karl Peschek z vojaškim oddelkom. Nadalje si je stekel posebne zasluge posestnik Janez Haring, deloma z osebnim sodelovanjem, deloma s praktičnimi, navodili pri reševanju ponesrečencev. Vse priznanje zaslužijo nadalje za svojo hrabrost in odločnost železnični uslužbenec Filip Tiefenbacher iz Grünwalda, Jožef Mandl iz Kokovega, kleparski mojster Alojzij Capellaro ml. in dva lovca.«

Čudno poročilo v gimnazijskem programu.

V izvestju celovške gimnazije, o katerem, žal, ne vemo, kdaj da se je tiskalo, pa

čitamo o tej zadevi sledeče famozno poročilo: Žal je zaznamovati tudi strašna nesreča, dva učenca namreč — Kramer in Messner — sta na nekem mestu državne ceste na kokovski planjavi prekorabila 1 meter visoko obcestno zidovje in strmoglavila v Žlica-Sotesko, pri čemur je eden umrl, drugi pa dobil hude poškodbe. Kraj, kakor zapuščeni zapiski in druge pozneje znane razmere kažejo z gotovostjo, da se tukaj ne gre za slučajno nezgodo, ampak da je bilo strmoglavljenje nameravano in namenoma izvršeno.

Dvojno je mogoče. Ali je to poročilo zagledalo luč sveta potem, ko je bilo že nasprotno se glaseče uradno poročilo v »Klagenfurter Zeitung« znano, ali pa pred njim. Če se je zgodilo prvo, zasluži poročevalec v gimnazijskem izvestju najhujšo obsodbo, če pa se je zgodilo drugo, je tako lahkomišlno poročanje neodpušno. Kako se more reveža, ki se ne more več braniti, tako hitro, brez uradnega potrdila obsoditi za — samomorilca. To menda v tolažbo obupane matere, ki je izgubila svojega edince, ves svoj up! Zapiski, o katerih govori gimnazijsko izvestje, so zelo dvomljivega značaja. V poštev pride namreč listek, ki so ga baje našli pri ranjenemu Kramerju in na katerem je zapisano: Če me ti zapustiš, nimam nobene veselja več do življenja. — Iz popolnoma zanesljivega vira smo pa izvedeli, da gosp. ravnatelj Flora, ki trdi, da je dotični listek napisal Kramer, ni hotel listka od blizu pokazati Kramerjevi materi, ki je trdila, da listka ni pisal — njen sin!

G. ravnatelj je pa le trdil, da je listek pisal Kramer. Dotični listek je bil zganjen in zalepljen z »Südmarkino« obrambno znamko. Kramer pa sploh ni imel »Südmarkinih« obrambnih znamk, ker je bil načeloma nasprotnik »Südmarke«. Nerazumljivo nam je tudi, zakaj je g. ravnatelj, ki je goreč Angererjev pristaš, namigaval, da bi bil Kramer vstopil v bogoslovnico le na pitiš svoje matere, kar pa ne odgovarja resnici. Te »pozneje znane razmere« nikakor niso dokaz za samomor Kramerja. Pač pa govorijo okolnosti zoper nameravan samomor.

Podlistek.

Oglarjeva Ivanka.

(Spisal Ivan Sanjin.)

V jeseni je bilo —

Rumenelo je listje na drevju, umiral je gozd, počasi, počasi, kakor da bi se bal puste jeseni, ki je zlobno se smehljuje hitela med drevjem z roso smrti v očeh, med travniki in gaji —

Strepetal je mogočen hrast v mrzlem dihu, podrgetal je na veji list in pal na mokrotna tla. Zardela je jablana v vrtu, kakor rdečelično dete ali deva, zalotena sredi sanj svoje hrepeneče duše. Pal je divji kostanj raz vejo na tla, hušknila je veverica skozi vejevje na orehu in odhitela splašena v gozd.

V vinogradu se je zazolžila jagoda, zabelil se je rokav med trtami, ozrlo se je oko kmetiča po lepi brajdi, po pestrem žitu, šumečem v jesenskih sapicah. Zazolžilo se je veliko, modro oko v oknu med rožmarinom in nageljni, omahnila mehka roka ob bok, sklonila se je glava na prsi, nad malo srčee sredi njih, varana in brez ljubezni...

Zaukal je v gorici visok kmečki fant v dolino, pogladil si raz visoko čelo črne kodre, povlekel vase svež zrak in zapel v jesen popoldan:

»Daj mi rožmarina, deva,
daj mi roženkravt,
nagelj vtrgaj v oknu temnem
in ga meni daj...«

Ukala je stena v planini mladosti nasproti, ponavljal je pesem odmev v gozdu in umiral v tihih harmonijah ugašajočega življenja...

Nizko ob robu gore, ki zapira malo dolinico, je stalo solnce. Ob grebenu golega Nanosa so se trgale megle, sprijemale se v fantastične slike in zginjale za temnim Javnikom. Prikročil je bistrooki sokol iz pečevja romantičnega Čavna, zakročil nad vasjo in odletel. Šumel je bistri Hubelj med skalami, penil se, da so škropile srebrne kapljice na ozkoliste vrbe, in hitel v dolino.

Po potu, ki pelje iz Fužin v Šturije, je šla vitka mladenka. Z malo košarico v roki je hitela po nekoliko blatni poti s podreanim vrhnjim krilom. Zamišljeno sanjave, velike oči uprte brez pravega cilja nekam med vitke breste, ki rastejo v veliki množini ob potu in jo krijejo v vročih dnevih poletja

s hladnim zelenim baldahinom, da ne prodre niti najmanjši solnčni pramen na peščena tla, je stopala v dolino.

Šumeli so nad njo vitki brestni in mogočni hrasti v bajni melanholiji.

Morda je poslušala ta tihi govor lističev, morda je razumela njena mehka, otročja duša bajni trepet njihov, tako mrzlični, kakor zadnji trepet telesa umirajočega človeka. Še enkrat vzvalovi v njem življenje, strto, z zadnjo silo, potem pa ugasne, kakor lučka pred znamenjem v viharni noči. Morda se je zatopila njena duša v njih pogovor, poslušala jih, šepetala ž njimi...

Prinesel je veter šumenje Hublja skozi gozd, kakor da bi pala s strunami napeta vijolina na tla, zazvenela in utihnula. Zmešali so se trgajoči akordi šumenja s tiho poezijo gozda v diven spev v življenju, ki hira, umira, mre. Vlegel bi se človek na mehki mah in zasanjal s sanjami jesenskimi...

Zapela je šoja med potjo in zmotila sen tihote gozdne. Spustil se je pajek raz vejo na tla in se skrilo pod kamen v zidu.

Morda jo je prevladalo čustvo tihe sreče, morda je hotela njena duša sanj, morda je želela zasanjati z umirajočim življenjem.

Zakaj ta strah na gimnaziji?

Dr. Angerer, ki je vodil na izletu dijake, bi moral skrbeti, da se vsi dijaki pravočasno vrnejo. Zdi pa se, da je dr. Angerer na izletu imel drugo prepričanje. Že to, da so dijaki v Beljaku, kamor so prišli v soboto zvečer, popivali in vpili do dveh zjutraj in seveda v nedeljo niso šli k božji službi. Dr. Angererjeva dolžnost bi bila za to skrbeti. Dr. Angerer je pa le odredil, da so se odpeljali že s šestim vlakom — seveda brez službe božje.

Dr. Angerer se za zaostalega Kramerja in Messnerja sploh ni zmenil več, celo v ponedeljek zjutraj v šoli baje ni povpraševal po nji in se je za zadevo začel zanimati šele, ko je došla v Celovec iz Trbiža brzojavka o nesreči. Celih 15 ur sta se ponesrečenca borila zaradi te malomarnosti s smrtjo. Dobil so ju še živa, toda vsa obnemogla. Kramer je celo še govoril in če se nam iz Trbiža prav poroča, je baje še svoje veselje izrazil, ko so ga prinesli iz globočine, potem pa je revež izdihnil.

Samoumor je po našem mnenju izključen. Popolnoma verjetno je pa, kar je poročal Messner: Kramerju je veter odnesel klobuk, in ko ga je isti hotel ujeti, mu je izpodrsnilo; Messner ga je hotel prijeti, pa mu je tudi zmanjkalo tal. Tla so namreč polzka in že pred leti se je pripetil tam slučaj, da je nekomu izpodrsnilo, ko je samo sladkor dal v usta. Da sta Messner in Kramer prekoračila zid, ni nič čudnega. Kramer je bil namreč občudovatelj narave in drzen v turistiki. Na izletu je pisal tudi razglednice in iz pisave ni povzeti niti najmanjšega suma, da bi bil nameraval samoumor; mlad človek pa bi kaj takega ne mogel prikriti.

Podtaknjeni samoumor je le prav nerodno opravičevanje dr. Angererjeve malomarnosti, obenem pa tudi grd napad na čast rajnega mladeniča, ki se ne more braniti. To pa ni ne junaško, pa tudi ne lepo!

„Korošec“ — po volitvah.

Gosp. dr. Müller in dr. Hudelist sta poslala sledeča dva popravka:

Celovec, 5. VII. 1911.

Na sl. Uredništvo lista »Mir«

Celovec,

Pauličeva ulica št. 7.

Sklicujoč se na § 19. t. z. z dne 17. decembra 1862 zahtevam, da natisnete v prihodnji številki ali v naslednji številki, in sicer na istem mestu, kakor tudi z istimi črkami, kakor je bil tiskan članek »Korošec« — po volitvah« v listu št. 35 z dne 3. julija 1911 sledeči

popravek,

ki se nanaša na trditve prej omenjenega članka.

Ni res, da bi bil jaz na shodu, katerega je baje imela »celovška dohtarija« tik pred volilnim dnevom v mali dvorani hotela Trabesinger, usajal se čez »farje« in doktor Brejca.

Sedla je ob poti na mehki mah, košarico je postavila poleg sebe, roke so ji omahnile v naročaj in sklonila je nekoliko glavo, da so se vsuli na njeno čelo črni kodrčki.

Kam so zasanjale njene oči, kam njena duša? Morda je snivala o mehkiem materinem naročaju, morda se je sklanjala nad zibelko ljubega brata? —

Morda tudi? —

Kolikrat se zgodi v življenju, da se zamislijo oči, zasanja duša o lepih očeh, močnih, veliki postavi, črnih brčicah, o sladkih besedah. Vsak dan to, v borni koči med oknom sredi zelenega rožmarina, sredi rdečih nageljnov in v mehkiem divanu, ob miložvenem klavirju, na oknu ob dišečih ciklarnih, pod lovorom, ob palmi, pod hrastom in bukvo, ob reki in studencu, bliščem vodometu . . .

Ne poznajo teh sanj, ki ne poznajo ljubezni. — Zablišči se v gori srebrna kosa, pisan krivec za klobukom, sklone se močan fant, da zazveni kosa, zaječijo pisane cvetke, zelena trava. Zgane se za temnim oknom konec vasi šibka postava, zastre se veliko, sanjajoče oko. Strepeta rdeča roža v beli jopici med rožmarinom . . .

(Dalje.)

Res pa je, da se jaz nisem udeležil nobenega shoda, katerega bi bila napravila »celovška dohtarija« tik pred volilnim dnevom v mali dvorani hotela Trabesinger; ravno tako je res, da jaz niti v mali dvorani, niti kje drugod v hotelu Trabesinger, posebno pa tudi ne tik pred volilnim dnevom nisem zabavljal niti čez duhovnike sploh, posebno ne z izrazom »farji« in tudi ne čez dr. Brejca.

Dr. Ferdinand Müller,
advokat v Celovcu.

Celovec, 7. julija 1911.

Slavno Upravištvo lista »Mir«

Celovec.

V smislu § 19. tisk. zak. z dne 17. decembra 1862 zahtevam, da natisnete v prihodnji ali prvi prihodnji številki, in sicer na istem mestu, kakor tudi z istimi črkami kakor je bil tiskan članek »Korošec« — po volitvah« v listu št. 35 z dne 3. julija 1911 sledeči

popravek:

Ni res, da sem se jaz na sestanku na shodu, katerega je baje imela »celovška dohtarija« tik pred volilnim dnevom v hotelu Trabesinger vsajal čez »farje« in doktor Brejca.

Res pa je, da se jaz nisem udeležil nobenega shoda, katerega bi bila priredila »celovška dohtarija« tik pred volilnim dnevom v hotelu Trabesinger.

Resnica je nadalje, da jaz v hotelu Trabesinger tik pred volilnim dnevom nisem napadal duhovnikov posebno ne z izrazom »farji«.

Dr. Vinko Hudelist,
zdravnik v Velikovcu.

Iz teh-le dveh popravkov govori — slaba vest! Gospodje se očitno sramujejo svojega »političnega delovanja« za časa najhujšega volilnega boja, ko se je šlo koroškimi Slovincem za življenje ali smrt. Očitno bi s takimile popravki pred javnostjo rada utajila, da sploh nista bila na nobenem shodu v mali dvorani hotela Trabesinger, na katerem bi se bilo udrihalo čez »farje« in dr. Brejca. Med štirimi stenami usajati se, potem pa tajiti, ni posebno moško. Res je namreč, da so imeli tik pred volitvami, to je v nedeljo, 11. junija, liberalci v hotelu Trabesinger shod, ki je trajal do pol 1. ure ponoči. Govorili so gg. dr. Müller, dr. Gosak, dr. Hudelist in Špicar iz Jesenic. Navzočih je bilo kakih 13 ljudi, med njimi dva znana liberalna kmeta; vsi drugi so bili iz dohtarije in frakarije. Govorniki so tako vpili, da se je slišalo v tretjo sobo. Višek politične modrosti teh govorov je bil boj Slovenski Ljudski Stranki, proč s »farji«, proč s sedanjim političnim vodstvom, ki ga seveda niso izvolili ti možje, ampak slovenski kmetje! Če gospodom ni prav, da poročamo o njihovem »političnem delovanju«, potem pa naj ne govorijo političnih govorov in ne stiskajo brez povoda pesti proti tistim, ki delajo nad vse požrtvovalno! Je bil morda plod teh »narodnih posvetovanj« ta, da gotovi gospodje v Celovcu, ki imajo polna usta narodnosti, niso volili slovenskega kandidata gosp. Terčka, ampak socialnega demokrata? Ali jim je g. Terček tudi že preklerikalen? Ali ni bil postavljen za števnega kandidata od celovških Slovencev brez razlike mišljenja? S popravki ne boste spravili s sveta lastnih besed in dejanj!

Občni zbor podružnice „Slov. Straže“ v Celovcu

se vrši 23. julija popoldne ob treh v veliki dvorani hotela Trabesinger. Po občnem zboru je šaljiva igra

Trije tički.

Potem se vrši vrtna veselica v prid »Slov. Straže«. Sodeluje tudi tamburaški zbor »Bisernica« in pevski zbor delavskega društva. Kdor želi prijetne zabave, naj ne izostane. Slovenci iz mesta in okolice, udeležite se v obilnem številu! V obrambo slovenske zemlje!

Dnevne novice in dopisi.

Slovenski klub bo štel v državnem zboru 24 članov, ker so pristopili h klubu 4 dalmatinski poslanci.

Državni zbor je sklican na 17. t. m.

Slovenski Dijaški dom. Dijaki, ki hočejo biti sprejeti v Dijaški dom, morajo svoje prošnje za sprejem vsaj do 1. avgusta t. l. poslati na naslov: prelat dr. Martin Ehrlich, prof. bogoslovja, Celovec, Achatzelgasse 5. Prošnji naj se priloži zadnje šolsko spričevalo. Za stanovanje, zajutrek in večerjo se bode plačevalo letnih 250 K. Sprejelo se bode letos le kakih 16 dijakov, zatorej svetujemo dijakom, naj se s prošnjami požurijo. Na zapoznele prošnje se ne bode oziralo.

Darovi za »Slovensko Stražo«. Za »Slovensko Stražo« je darovalo slovensko omizje v Zilski Bistrici 45 K 10 vin., in sicer so darovali: G. Warmuth 20 K, g. Koren 10 K, g. Koibl 1 K, g. Simonovc 1 K, g. Košč 1 K, Micika 10 vin., g. Kreut 2 K, g. Afernik 1 K, g. Galanz 1 K, Terezija Janach 1 K, ga. Bicar 5 K, g. Vinko Godec ml. 1 K, g. Čivknjak 1 K. Iskrena hvala!

Izobraževalna društva, pozor! Slovenska krščansko-socialna zveza se zaveda neizmerne važnosti dobrih knjižnic za mladino in odrasle. Te knjižnice morajo vendar biti naše male ljudske šole! — Zato pa je zveza napravila važen korak naprej v tem oziru. Zveza želi oskrbeti vsem društvom, posebno vsem mladinskim knjižnicam krasne Jurčičeve povesti. — Jurčič je naš najboljši ljudski pisatelj! Dajte vendar te zlata vredne knjige ljudstvu v roke! Poznamo faro, ki se je prebudila z branjem Jurčičevih povesti. — Zveza ima na razpolago sedem zvezkov, in sicer vse vezane. — »Deseti brat« izide zdaj itak med knjigami Mohorjeve družbe. — Pripravljene ima zveza Jurčičeve povesti za 40 krajev. Radi prevelikih stroškov naj vsako društvo ali posameznik, ki vodi mladinsko knjižnico, daruje zvezi 5 kron podpore. Zveza ne prodaja knjig, ampak želi nekako prostovoljno odškodnino! — Prijavite se pa takoj, da ne bo prepozno!

Pozor gg. organisti! Od 7. do 11. avgusta se vrši v Ljubljani poučni tečaj za organiste. Organisti, ki bi se radi udeležili tečaja, naj se obrnejo za podporo na knezoškofjski ordinarijat v Celovcu.

Namesto venca na grob rajnega Šimna Lepušica, posestnika v Št. Janžu pri Št. Jakobu v Rožu so darovali po županu Putarju občinski odborniki občine Rožek in drugi slovenski rodoljubi v Št. Jakobu za »Slovensko šolsko društvo« 25 K 20 vin.

Romarski vlak iz Sinčevasi na Svete Višarje, samo za ženske, priredi S. K. S. Z. Koroško dne 2. septembra t. l. Že sedaj opozarjamo tista dekleta in žene, ki so namenjene še letos na Višarje, da počakajo na ta vlak.

Slovenska krščansko-socialna zveza je založila hranilne knjižice za »Čebelico«. V krajih, kjer se nahaja »Čebelica«, naj jih le naročajo. Cena 40 vinarjev za izvod.

Velikovec. (Strela je ubila) v nedeljo, dne 2. t. m. Šterlinkovega Pavleja v Narah. Napajal je zvečer konja, ko je pridivila nevihta. Konj je bil pri priči mrtev, 23letni mladenič je pa tudi kmalu nato izdihnil. Za starše je ta izguba pridnega sina velik udarec.

O ustreljenem Kobenterju. Gozdarskega praktikanta Kobenterja iz znane Kobenterjeve družine v Celovcu, so našli 3. t. m. ustreljenega na samotnem kraju v občini Št. Jakob v Rožu. Nemški listi so namenoma poročali, da je bil ustreljen od divjih lovcev v »kranjskem revirju«. Ljudje so prejšnji večer proti 8. uri slišali zaporedoma dva strela iz puške. Kobenter, ki je bil v službi kneza Liechtensteina, je šel z nekim tovarišem na ogled; določila sta vsak svojo pot in napravila tudi znamenje, kjer sta šla narazen, toda Kobenter se ni vrnil. Zato so ga šli drugi dan iskat in so na potu, ki ga je imel storiti, našli njegov klobuk. Takoj so vedeli, da se je zgodila nesreča. Res so ga našli potem na tleh — ustreljenega z nenabasano in neizstreljeno puško pod nogami. Očitno je koga zasledoval in držal puško v rokah ter se, ustreljen v prsi, takoj zgrudil na tla. Ustreljen je bil z zrnjem. Mrtveca so obducirali v mrtvašnici na šentjakobskem pokopališču. Krste niso dobro zabili

in je pri pogrebu padla gozdarjem, sicer čisto na ravnem, na tla in so kosci od zdravnikov razrezanega trupla padli iz krste. To je bilo res strašno za pričujočo mater in dve sestri rajnega, pa tudi za vse navzoče, in graje vredno! Grda in neutemeljena pa so poročila graških listov, ki za to delajo odgovorno šentjakobsko občino. Zvedeli smo, da občina o nesrečni smrti Kobenterja in o obdukciji mrliča sploh ni bila obveščena in torej ničesar ni mogla ukreniti. Toda nemški listi imajo pač navado, da vse slabo zvrnejo le na Slovence, da bi jih spravili ob kredit. Kdo je morilec Kobenterja, ni znano. Zaprli so sicer nekega domačina, toda brez pravega povoda, menda le zato, ker ga dolžijo, da je bil svoj čas divji lovec in ker je njegova hiša blizu mesta, kjer so našli ustreljenega Kobenterja. Zelo čudno se nam zdi, da sodišče ni marljiveje zasledovalo ciganov, ki so bili tiste dni v dotičnem kraju in so domačini videli par dni prej v bližini neko ciganko s puško na rami.

Promocija. V soboto, dne 9. t. m. je bil promoviran starejšina društva »Ilirije«, tov. Jožef Wieser doktorjem prava na staroslavni češki univerzi v Pragi.

Čitalnica pri Sv. Jakobu v Trstu obhaja 13. avgusta t. l. desetletnico svojega obstanka.

Velikovec. (Občni zbor) podružnice »Slovenske Straže« se je vršil zadnje nedeljo v »Narodnem domu«. Govorila sta č. č. gg. F. Treiber o Ciril-Metodovi ideji, ki je združitev vseh Slovanov v katoliški Cerkev, in J. Dobrovce o potrebi dobrega bera v katoliškem duhu. Odbor se je izvolil stari. Nabralo se je 70 K za družbo.

Zaplenjeno!

— Neki opazovalec.

Velikovec. («Orel») se je ustanovil zadnje nedeljo. Že dolgo smo si želeli telovadnega odseka, sedaj pa so se vendar izpolnile naše želje. Slovenske mladeniče opozarjamo, da prav pridno pristopajo k »Orlu« in tako pospešujejo katoliško in narodno zavest!

Požarna bramba v Št. Jakobu v Rožu obhaja v torek, 25. t. m., 25-letnico svojega obstanka. To je ena najbolj discipliniranih požarnih bram na Koroškem. Njen poveljni jezik je bil od njene ustanovitve sem slovenski. Ta vzorna požarna bramba pač zasluži, da bi se je ob 25letnici rodoljubi in slovenski denarni zavodi spominjali z darovi.

Kazaze ob Zili. (Nekaj zanimivega za prijatelje sadjarstva.) Naš obče spoštovani kmet Florijan Urban, ki se je že dokaj let pečal s sadjerejstvom, je doživel na svoje stare dni lep dogodek. Meseca maja je cepil mladega divjaka tako, da mu je nasadil jabolčno in hruskovo cepljenje. Obe sta se prijeli in te dni je pognala hruskova cepljenka krassen cvet. Nehote se moraš diviti mičnemu prizoru narave.

Zdravišče Toplice na Dolenjskem. Velika sezija se je pričela. Vsak dan redno prihajajo gostje iz raznih krajev. Zdraviška knjiga izkazuje v zadnjih dneh 270 gostov. Med drugimi so došli: Baronica pl. Wurzbach iz Ljubljane, Gracijan Stepančič iz

Trsta, Govedič Ivan, župnik iz Soštanja na Štajerskem, Dolinar Ivan, tovarnar iz Celja, Scheligo Karol, trgovec iz Celja, Kolenc Anton, trgovec iz Maribora, Matilda pl. Rota z Dunaja, Karol pl. Höger, višji računski svetnik iz Trsta z gospo soprogo, Kržišnik Emil restavratore iz Ljubljane, Gregorin Rozalija s hčerko iz Trsta, Jančar Fran, župnik z Dunaja, Rebay Marija iz Trsta, Glasces Egidij, župni upravitelj, z Ogrskega, Ramovec Andrej, župnik iz Dobrege polja.

Kako agitirajo na Koroškem šolski nadzorniki. Po drugih kronovinah se višji uradniki ne spuščajo naravnost v agitacijo pri volitvah, ampak prepuščajo to drugim. Toda na Koroškem, kjer mora že enkrat vse narobe biti, agitirajo tudi šolski nadzorniki. Ali so tudi ti za to plačani, kakor učitelji, ne vemo. Tako n. pr. je velikovski šolski nadzornik Socher v ponedeljek pred volitvami prišel v Mohljice v šole in je ob tej priložnosti agitiral. Tudi v Št. Vidu, kjer je bil za volilnega komisarja, in v Kamenu je agitiral. Pri volitvah je komisijo pravzaprav sam napravil, nekatere v komisijo izvoljene je zavrnil in sam druge v njo poklical. Najbolj pristranskega se je pa pokazal, ko so vrli Mokrijanci prišli na volišče in pozdravili svojega domačega dušnega pastirja; tedaj je Socher zavpil nad župnikom: »Ich verbiete Ihnen hier jede Anrede zu halten.« Poudariti je pa treba, da župnik na ljudih ni imel nobenega nagovora in sploh o volitvah na volišču niti besedice znil ni. Pozdrav na volišču pa do danes še ni prepovedan, izvzemši če je nad vse modri in patentirani polnokrvni German Socher sam naredil kako novo postavo. Zato se je menda mož čutil tako povišanega, da se je na volišču hvalil, da so ga hoteli na treh krajih imeti za volilnega komisarja. No, za takega komisarja, ki vpije nad pošteni volilci, če se pozdravijo, ni pa pustil protokolirati, da so nasprotniki delili na volišču »Štajerca« in ž njim agitirali, se pač ne bomo trgali in pričakujemo, da nam ga velikovski okrajno glavarstvo ne pošlje več. Kljub takemu čisto očitno strankarskemu postopanju volilnega komisarja, pravzaprav nemškonalnega uradnega agitatorja, so pa vrli Št. Vidčani stali kakor skala. Čast jim! Od višje šolske oblasti pa pričakujemo, da bo Socherju za njegove slavne čine preskrbela vsaj ledrasto medaljo.

Iz dobrolske okolice. Gospod urednik, oprostite moji nadležnosti! Vabim vas, da bi prišli k nam z rešpetinom, da bi volj natančno opazovali našo Judeževino; potrebno in dobro bi pač bilo! Pa škatljico in tobaka ne pozabite, ker naši »najboljši prijatelji« potrebujejo kaj za pod nos! Sicer je sedaj pri nas prav imenitno in kratkočasno. Kolesa Fikeja vsak dan pojejo melanholično pesem: »Akcije, akcije, akcije!« Dim iz lokomotive pa poje bas: »So fuč, so fuč, so fuč!« Ta pesem velja tudi za naše Šumijeve prijatelje, ki bi bili radi politično bolni, liberalno-nemčurski stranki pomagali na noge.

Da se je mladi doktor na vse mogoče načine trudil, tega smo pri nas že vajeni; nobena hiša mu ni predaleč, nobena koča preborna, da bi kot agitator ne pokukal v njo! Bolj pa se čudimo, ko na tihem opazujemo, kako je neki p. d. »Birchauzar« zajahal politično mulo. Mož je na binkoštni ponedeljek predstavljal svojega kozla, ki ga je pustil okinčati kot kandidata, češ, tegale bodo volili ta črni, stranka farjev!

Pa kljub temu je imel ta posestnik kozjega kandidata povsod le smolo. Naši kmetje in mladeniči so večinoma ostali kakor skala. Naj tega nemškega »Gasthauserja« rudečica polije, da mu še bolj slabo ne postane, ko ne bo treba »ta črni« pri vratih ven metati, kakor mu je postalo slabo drugi dan po volitvi, ko je začel naznanjati grom topičev izvolitev g. Grafenauerja. To je dotičnega in njegove pristaše spravilo iz ravnotežja, da še sedaj ne morejo spat!

Brdo na Zili. (Podružnica »Slovenske Straže«) se je v nedeljo, dne 9. julija t. l. ustanovila za občino Brdo (župnija Melviče in Brdo). Na stanovanju gosp. poslanca Grafenauerja so se zbrali najzavrednejši možje in mladeniči. Namesto zadržanega gospoda poslanca je govoril melviški provizor Urh Hafner, ki je razložil delovanje nemških bojnih društev (»Schulvereine«, »Südmarka«, »Gustav-Adolf-Verband«) za ponemčevanje slovenskih krajev in nas opominjal

na našo dolžnost ljubiti mili naš materni jezik in našo domovino in jo braniti pred potujčevanjem. Nemški »Südmarki« moramo postaviti nasproti »Slovensko Stražo«. Mi nočemo napadati, ampak le braniti, kar nam drugi hočejo ukrasti. — V odbor so bili izvoljeni: g. poslanec Grafenauer, Urh Hafner, Valentin Rauscher in Valentin Oswald. — Živio prva podružnica »Slovenske Straže« na Zili!

Velikovec. (Še nekaj o bakljadi.) Govori se, da so dobili vsi otroci pri tistem od nas Slovencev imenovanem »Fakencugu« vsake eno steklenico piva in tri žemlje. Gospod Nagele, dajte drugokrat raje takim otrokom mleka namesto piva. Ponosni pač ne morete biti na to bakljado šolskih otrok, ki ste jih morali še s pivom plačati.

Velikovec. Učitelja Hornbognerja s tem pozivamo, da svoje sinove vsaj toliko nauči, da ne bodo kričali na ulici »Heil!« za mirnimi Slovenci, kakor oblažajo psi vsakega mimogredočega.

Rikarjaves. (Volitve in nemčurska surovost.) Kakor drugod, so se nemčurji tudi pri nas lepo »odlikovali« s svojo razuzdanostjo in surovostjo ob priliki državnoborskih volitev. Pri tem sta igrala vlogo junaka p. d. Kropf na Brezi in neki Florijan, znani kamenski pretepač. Tullista svoj neizogibni »Hajl« in »Los von Rom«, da bi povzročila spopad in pretep. Toda naši vrli slovenski volilci so se držali trezno, se niso zmenili za te zapeljane, pomilovanja vredne izdajalske rodne brate. Prepričani smo, da kričaća pomen teh besedi popolnoma ne umeta, saj komaj za silo nemški znata. A zakaj se potem delata nemškonalna? Zato, ker vesta da je nemškim kričaćem vse dovoljeno, vsaj veliko več kot miroljubnim Slovencem, ker smeta kot nacionalca uganjati vsakojako surovost in zato je umevno, da sirovine prestopajo v nemškonalni tabor. Naj jih Nemci le imajo, stranka, ki ima tako podivjane elemente, se ne more dolgo držati, to nas uči zgodovina; njeni uspehi so le začasni, terorizem ali strahovanje je le slaba vez, če se enkrat začne trgati, gre to naglo, kakor se razblini megla pred jutranjim solncem. In to prepričanje nas tolaži, kajti še pride dan, ko se bode strl nemški terorizem, ko se bode razpršila moralno propadajoča nemškonalna stranka. In k temu pomoz Bog!

Prevalje. V nedeljo, 9. julija, je imela podružnica »Slovenske Straže« na Prevaljah svoj letni občni zbor. O podružničnem delovanju je poročal kaplan Vastel. Delovanje podružnice v preteklem letu je bilo zadovoljivo. Podružnica šteje čez 80 članov in članic. — Po občnem zboru je govoril dr. Rožič o pomenu narodnoobrambnega dela v obmejnih krajih z narodnega in gospodarskega stališča. Govoru je sledilo burno odobravanje. Nato so fantje in dekleta predstavljali dve igri: »Tri sestre« in »Pri sosedu«. Igralci in igralka so izbornu rešile svoje vloge. Le naprej, v delu in vztrajnosti je moč! Na dnevnem redu je bil tudi srečolov. Mnogim je prinesel marsikaj zanimivega. Vrli prevaljski fantje in dekleta so na to prireditev lahko ponosni! Živeli!

Korte. (Kres in popravek.) Lani je bilo zaradi vednega obilnega dežja nemogoče, letos smo pa sv. Cirilu in Metodu na čast zažgali mnogo kresov, pa tudi možnarje zažigali. Kaj lepo se je z malega Grintovca videl velik kres, pa slišalo streljanje in petje narodnih Jezerjanov. — Pri krajanju zadnjega poročila se je zgodila napaka. Volilec Šumi je volil, samo da ni bil 25. volilec, ampak 24., ker je en drugi volilec delavec na Jezeru ostal.

Velikovec. (Velikovški Ribničani.) Znana je povest o Ribničanih — bilo jih je 9, — ko so plavali čez vodo in se potem šteli, če so vsi srečno preplavali in ni kateri utonil. Toda vedno so jih naštel samo 8, kljub temu, da so šteli vsi, ker števlec nobeden ni samega sebe štel. Tako so pisale pred kratkim tudi slovite lutrovske »štimatee«, in dopisnik je našel v družbi g. državnega poslanca Grafenauerja in deželnega poslanca Eicha (če kdo prosi za dovoljenje, da sme prisesti, mislimo, da tudi naceljni ne bodo rekli, da ne) dne 18. junija v »Narodnem domu« samo črne in nekatere obrtnike, katere je denunciral gotovo z namenom, da bi jim škodoval. Da so pa v tej družbi sedeli tudi beli, nam ne morejo in ne smejo zameriti, če sedaj tudi mi povemo

Pijte samo „Tolstovrško slatino“ ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. **Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.** Od vsakega zaboja plača podjetje 20 v. v društvene narodne namene, kamor naročnik določi.

njih imena. Ti so bili: brivec S. Wernig s svojim pragermanskim imenom in ki tudi črne rad brije, če pridejo k njemu; nemško-nacionalni agitator sedlarski mojster Aleman; pivovarnar Kolloros, ki je češkega pokolenja, in še dva druga, katerih imeni pa za danes zamolčimo. Dopisnik farbarskih »štince« je videl sedeti v tej družbi tudi socialnodemokratskega kandidata Sitarja; ta pa je isto nedeljo, kakor poroča »Arbeiterwille«, ležal v Trbovljah bolan. Naš »Narodni dom« ga ni videl. »Štince« so zopet za eno blamažo bogatejše.

Društveno gibanje.

Vogrče. V nedeljo, dne 16. julija, se vrši popoldne po blagoslovu pri Škofu ustanovni shod podružnice »Slovenske Straže«. Govori dr. J e s e n k o. Slovenci, narodnjaki! Ne ostanite doma! Narodne žene in dekleta! Pridite v najobilnejšem številu, Vabi pripravljalni odbor.

Gospodarske stvari.

Nekaj o zeleni krmi.

A. Fritz.

V letih, kadar krme primanjkuje, je kmetovalcu prav važno vedeti, na kakšen način bi si pripravil na krmi, ne da bi živina kaj čutila o tem. S krmo je mogoče varčevati samo, ako se jo reže. Pri poklidanju cele (dolge) krme pade veliko iz jasli na tla, živina pohodi in tako pride tretjina dobre krme v gnoj. Važno je zeleno krmo rezati tudi raditega, ker se ji lahko primeša slame. Vsak kmetovalec vé, da ima vsaka rastlina večalimanih teh ali onih redilnih snovij, ktere rabi žival za življenje; rdeča, domača in nemška detelja, so bogate beljakovin, če se krmi torej deteljo samo, gre veliko teh snovij brez koristi skoz žival, medtem ko primanjkuje drugih snovij. Temu se izognemo, ako se meša med zeleno krmo s l a m o. Slama se reže z zeleno krmo skupno in pri tem je tudi to dobro, da slama posrka iztisnjeni sok zelene krme in s tem precej pridobi na okusu ter postane tudi mehkeja. Vsakemu živinorejcu je tudi znano, da se po mladi zeleni krmi žival jako rada napne, kar postane včasih tudi usodepolno. Že samo iz tega vzroka bi bilo jako dobro, primešavati slamo, ker vse tiste škodljive pline, ki nastajajo pri prebavi, oslabi. Nadalje se krma meša s slamo tudi iz tega vzroka, da se napravi primerni prehod od suhe na zeleno krmo ali obratno. Množina slame je odvisna od starosti dotične krme. Mladi detelji se doda: 1 del slame, 3—4 dele detelje, čim starejša je krma, tem manj se doda, cvetoči krmi se slama ne dodaja več. Dobro je tudi, dodati 1—2 kg močnih krmil. Zrezana krma ne sme biti čez 5 cm dolga in se ima kmalu pokrmiti, ker se v kupih ležeča segreje in oveni ter izgubi veliko na dobrem okusu. Jako priporočljivo je, mešati zeleno turščico s strniščno deteljo, s tem se dá živini pravo razmerje in povzdigne vrednost redilnih snovij.

SUBSKRIPCIJA

7500 delnic »Ljubljanske kreditne banke« V. emisije v znesku 3,000,000 K nominale. V zadnji seji upravnega sveta »Ljubljanske kreditne banke« se je sklenilo, raz-

pisati v smislu sklepa rednega občnega zbora z dne 7. marca 1911 subskripcijo 7500 delnic V. emisije v znesku 3,000,000 K nominale, v času od 10. do 31. julija 1911.

Pravico do novih delnic imajo v prvi vrsti lastniki starih delnic po 420 K za komad v razmerju na vsakih 5 starih 3 nove delnice.

Za nove subskribente se je določil kurz 445 K za komad.

Kot prvi obrok je plačati pri subskripciji 120 K, oziroma 145 K za vsako delnico, ostanek 300 K najpозnejše do 30. septembra t. l. Plača se lahko tudi ves znesek naenkrat.

Nove delnice bodo imele kupon za leto 1912., vsled česar se subskribentom povrnejo od vplačanih zneskov 4½% ne obresti do 31. decembra 1911. Vpisovanje se bode vršilo pri centrali v Ljubljani in njenih podružnicah v Spletu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici; nadalje pri »Živnostenski banki« v Pragi, njeni podružnici na Dunaju in vseh ostalih podružnicah; pri »Prvi hrvatski štedionici« v Zagrebu in vseh njenih podružnicah; pri »Jadranski banki« v Trstu in podružnici v Opatiji; pri »Banki i štedioni za Primorje« na Sušaku in Reki; pri »Češki industrijalni banki«, podružnici na Dunaju.

Opozarjamo vse interesente že danes na to subskripcijo naše največje jugoslovanske banke in na tozadevni propekt na zadnji strani današnjega našega lista.

Delnice Jadranske banke na dunajski borzi. Z dnem 5. julija t. l. je pričelo notiranje delnic Jadranske banke na dunajski borzi. Že prvi dan se je pokazalo živahno zanimanje za ta papir in se je napravilo več zaključkov. — Poročamo obenem, da je z istim dnevom pričel izhajati uradni kurzni list dunajske borze v novi, bolj pregledni obliki.

Raznoterosti.

Nova Edisonova dela. Tomaž Edison se bavi sedaj z dvema novima iznajdbama: z iznajdbo akumulatorja, ki se more porabiti za kakoršenkoli voz, oziroma tramvaj, in s slikami, ki govore. Obe iznajdbi ste že tudi v finančnem pogledu pokazali uspehe. Akumulator za tramvaje je v rabi že v Južni Karolini, kjer z novo iznajdbo prihranijo toliko električne sile, da se lahko smejejo drugim zaostalim državam v Ameriki, ki imajo še stari tramvajski sistem. Aparat je zelo preprost. Akumulator se mora, ko dospje tramvaj na skrajno postajo na progi, vedno iznova napolniti. Akumulator za navadne vozove, ki je zelo mal aparat, se pritrdi pod kočijažev sedež in treba je le malenkostnih priprav, pa se ima svoj avtomobil. Iznajdba govorečih kinematografskih slik še ni trgovsko eksploatirana, a Edison ji prorokuje veliko bodočnost. Sedaj se vrše poizkusi s temi slikami v nekem velikem newyorškem gledališču. 60 gledaliških igralcev igra v tem gledališču pred fonografom drame, ki so določene za predstavljanje. Kot se poroča, se kinematografski in fonografski posnetki popolnoma zlagajo.

Loterijske številke.

Praga, 5. julija:	16	39	61	79	56
Dunaj, 8. julija:	26	4	28	58	67
Gradec, 8. julija:	83	31	70	25	78

Neokuženo

ostane ono dvorišče, v katerem se uporablja pri poklidanju **Mastin**. Do danes je prvo in razne krme Mastin. edino dr. pl. Trnkoczy-ja varstveno sredstvo pri pitanju; pospešuje zdravje in težo kladne živine. — Dobiva se pri trgovcu ali pa potom pošte iz tovarniške zaloge lekarnarja Trnkoczy-ja v Ljubljani (Kranjsko). — 5 zavojev stane K 3.50 franko.

Hranilnica in posojilnica v Borovljah registrovana zadruga z neomejeno zavezo vabi na

izredni občni zbor

v nedeljo 16. julija 1911 ob 4. uri popoldne pri Cinglcu na Trati.

Dnevni red:

1. Prememba § 16. zadrughnih pravil.
2. Razno.

Ludovik Borovnik,
načelnik.

Zahvala.

Vsem, ki so se udeležili pogreba moje drage, nepozabne, prerano umrle žene, posebno čast. g. župniku za nagrobni govor, kakor tudi cerkvenim pevcom, izrekam svojo prisrčno zahvalo. Prosim, spominjajte se je tudi še nadalje v molitvi.

V Tuceh, 3. julija 1911.

Šimen Ogris, pd. Kopajnik.

Lepa kmetija

v Vinarjih nad Vrbo ob Vrbskem jezeru se vsled boleznih proda po nizki ceni. Hiša in hlev sta obokana in v dobrem stanju; vrt in sadovnjak je poleg hiše. 30 oralov je arondiranega polja in travnikov ter lepega mladega gozda. Redi se lahko približno 16 glav živine. Več pove gosp. **Juri Santer, pd. Bajs** v Vinarjih, pošta Vrba.

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Priložnostni nakup.

Mnogo priznanih pisem.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna, zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s starosrebreno Hubertcevkovo, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jantvom pristna. Razpošilja po povzetju in colnine prosto izdelovalec gamsovih brad

L. Fenichel, Dunaj, IX., Alt-müttergasse 3/VII.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam.

Edino pristen z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rabitzsch-Sauerbrunn.

Postavno zavarovano. Vsaka ponaredba, posnemanje in razprodaja drugih balzamirov z znakom, ki lahko moti, se bo sodnijskim potom zasledovalo in kaznovalo. — Nedosegljivo zdravilno sredstvo proti vsem boleznim dihal, pri kašlju, zasliženju, hripavosti, olajša katar, prsne in pljučne bolezni, posebno dobro sredstvo pri influenci, žlezodnim boleznim, vnetju jeter in slezene, netecnosti, slabi prebavi, zapeki, proti zobobolu in ustnim boleznim, tiganju v udih, opeklinam, prišču itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 velika specialna steklenica K 3.00.

Lekarnarja A. Thierry-ja

edino pristno centifolijsko mazilo

zanestljivo in sigurno učinkujoče proti vsem še tako starim ranam, tvorom, ranitvam, vnetjem, uljesom, odstrani vse tuje reči iz telesa in prihrani marsikatero bolešno operacijo. Zdravilno sredstvo proti še tako starim ranam itd. 2 lončka staneta K 3.00.

Izdelovatelj: **Adolf THIERRY,** lekarna PRI ANGELO VARIHU v Pregradi pri Rogateu.

Dobiva se skoro po vseh lekarnah. Na debelo v medicinaldrogerijah.

Dobro računale !

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega : Francka : s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka :“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda.
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
so v prid družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI

Zahtevajte in kupujte pri vseh trgovcih slovenske

Ciril in Metodove vžigalice

ki so priznane najboljše.

Glavna zaloga pri tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda.
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
so v prid družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Kristusovo življenje in smrt

v premissljevanih in molitvah.

Poleg Gašparja Erharda za Slovence
priredil Stefan Kociančič.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 6.—, za družnike
K 4.40, po pošti franko K 1.— več. —
V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom
K 9.20, za družnike K 6.80, po pošti
franko K 1.— več.

Lovske puške

vseh sestav, prizna-
no delo prve vrste, z
najboljšim strelnim
učinkom, priporoča

Prva borovska
orožnotovar-
niška družba **Peter Wernig**, družba z omeji. zavezo
: v Borovljah
na Koroškem.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, postaja Straža-Toplice na dolnji železnici.

Toplice z indiferentnimi snovmi z 38° C, zdrav-
ljenje s pitjem in kopelmi. Posebno učinkujejo pri
protinu in skrnini, ischias, neuralgiji, kožnih in žen-
skih boleznih. Veliki kopalni bazeni, ločene kopeli
in močvirnate kopeli. Zložno urejene sobe za tuje,
igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Dobro
pogozdena okolica. Dobra in poceni restavracija. —
Sezona od 1. majnika do 1. oktobra. Prospekti in
pояsnila brezplačno pri upravi kopalnišča.

1000
družin se oblači iz **SPY**-ja!
s tkalnimi izdelki

Pošiljatev za poskušnjo po po-
zetju:

23 metrov zihenkanafasa »Rekordia«,
rdeče ali modro prižastega, K 10.60.
23 metrov belega platna za srajce
»Iris« samo K 11.—.

Vzorci brokata, damasta, oksforda in
apartnega modnega blaga razpošilja
radevolje zastoj

Starek & Machaně

Spy št. 59, Češko.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta št. 14

trgovec z mešanim blagom

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke,
kakor žita, maslo, sir, jajca, mleko itd. Zlasti priporoča

**patentirano olje za večno luč
in oglje za kadilnice**

vsakovrstno kadilo, francoski in navadni stenj, voščene in druge
cerkvene sveče itd.

Zaradi bodočega novoizidanja

hiše je krojno blago po
znižanih cenah
naprodaj.

Za prekupce posebne cene.

Z velespoštovanjem

ANTON RENKO, Celovec,
vogel Novi trg in Kramerjeve ulice.

CROATIA

zavarovalna zadruga
v ZAGREBU.

Edini domači zavarov. zavod.

Centrala: Ustanovlj. 1884. Glavna zastopstva:

ZAGREB, v lastni hiši, vogal Marovske
in Preradovičeve ulice.

Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka, Sarajevo.

Podružnica: Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. (Telefon 25-94.)

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

- 1. Na življenje:**
  1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
  2. Zavarovanje dote.
  3. Zavarovanje življenske rente.
- 2. Proti škodi po požaru:**
  1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarn).
  2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.).
  3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.).
- 3. Zavarovanje steklenih šip.**

Zadružno imetje v vseh delih znaša . . . . . K 2,319.068-21
Od tega temeljna glavnica . . . . . " 800.000-
Letni dohodek premije s pristojbinami . . . . . " 1,221.748-41
Izplačane škode . . . . . " 4,323.268-44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Glavno zastopstvo „Croatia“ v Ljubljani (tvrdka Kmet & Slivar).

Okrajni zastopnik za Celovec in okolico je g. JOŽEF STUHEC, sollicitator v pisarni dr. Müllerja. —
Obenem sprejemata ponudbe imenom okrajnega zastopnika gosp. ALOJZIJ TERČEK, knjigovez v
tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu, in g. MILOŠ SVANJAK, učitelj v Strojni, pošta Prevalje.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi
zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne
jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi
za konje.

Za zabavo služi **kegljišče**, pozimi
zakurjeno.

Poleti sedi na **senčnatem vrtu**.

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno sloven-
sko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Lastnik: IVAN MILLONIG.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači
omnibus.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 5,000.000.

Rezervni fond čez K 600.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge
do dne vziđja.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Splicetu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček,
300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za
komad. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji
na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Zvišanje delniške glavnice od K 5,000.000 na K 8,000.000 z izdajo 7500 novih delnic po K 400.— nominale v skupnem znesku K 3,000.000.

Prospekt.

Stalni razvoj bančnega poslovanja, ki se že razteza po vsem slovanskem jugu, osnovanje novih podružnic, naraščanje vlog in drugega banki poverjenega denarja zahteva, da skrbi banka za primerno okrepljenje svojih lastnih sredstev, to je torej delniške glavnice in rezervnih zakladov.

Ravno v zadnjih mesecih smo imeli priliko, biti zanesljiva opora združništvu na Kranjskem in Štajerskem, kar nam je pa omogočilo edino le to, da smo vselej razpolagali čez potrebna sredstva.

Bilančni razvoj našega zavoda se najbolje kaže v sledečih številkah:

	v letu 1907.	v letu 1910.
Delniški kapital	2,000.000	5,000.000
Rezervni zaklad	235.449	493.464
Vloge	7,240.002	11,064.138
Čisti dobiček	182.906	358.273
Skupni promet	613,000.000	1.033,000.000
Dividenda	6%	7%

Gori navedeni vzroki so bili povod, da je sklenil občni zbor delničarjev dne 7. marca t. l. zvišati delniško glavnico banke od K 5,000.000 na K 8,000.000, in sicer z izdajo 7500 novih delnic à K 400.— nom.

Ker je bil ta sklep z odlokom c. kr. ministrstva za notranje zadeve št. 15.955 z dne 9. junija t. l. odobren, je sklenil upravni svet v svoji seji dne 22. junija t. l. razpisati to zvišanje delniške glavnice pod sledečimi pogoji:

1. **Subskripcija se vrši v času od 10. do 31. julija t. l. pri centrali Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici, pri Živnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah, pri Jadranski banki v Trstu in podružnicah, pri Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu in njenih podružnicah, pri Banki in štedioni na Sušaku in Reki in pri podružnici Češke industrijalne banke na Dunaju.**

Pri teh subskripcijskih mestih so tudi na razpolago potrebne tiskovine.

2. **Pravico, subskribovati nove delnice, imajo predvsem lastniki starih delnic po kurzu K 420.— za komad, in sicer pripadejo na 5 starih delnic 3 nove.**

3. Ostale delnice se ponudijo **novim** subskribentom in starim delničarjem (ako bi isti zahtevali razmerno večje število delnic) po kurzu **K 445.—** za vsako delnico. Pravico repartacije si pridržuje upravni svet.

4. Kot **kavcijo** oziroma kot **prvi obrok** je plačati **takoj pri subskripciji K 120.— ozir. K 145.—** za vsako delnico, ostanek **K 300.—** pa **najpozneje do 30. septembra t. l.**

Radi enostavnosti je pa tudi mogoče vplačati ves znesek takoj pri subskripciji.

5. Nove delnice imajo kupon za leto 1912. in so deležne dobička za poslovno leto 1912. Zaradi tega se povrnejo subskribentom od vplačanih vsot $4\frac{1}{2}\%$ tekoče obresti do **31. decembra 1911.**

Lastniki starih delnic morajo predložiti pri subskripciji tudi plašče svojih starih delnic v prekolekovanje. Nove delnice bodo enako starim notirane na dunajski in praški borzi in se bodo izročile subskribentom proti vrnitvi potrdil začetkom leta 1912.

Sedanji kurz delnic Ljubljanske kreditne banke na dunajski ozir. praški borzi ca. **K 472.—** pomeni pri 7% ni dividendi leta 1910. v znesku K 28.— skoraj 6% no obrestovanje in priporočamo torej zlasti denarnim zavodom, kapitalistom itd., da se udeležujejo v največjem obsegu te subskripcije.

V Ljubljani, dne 10. julija 1911.

Ljubljanska kreditna banka.